

Говор државног секретара у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, Татјане Матић поводом Светског дана телекомуникација и информационог друштва

Светски дан телекомуникација и информационог друштва обележава се сваке године 17. маја, на годишњицу потписивања прве међународне телеграфске конвенције 1865. године, односно на дан формирања Међународне уније за телекомуникације - ИТУ у Паризу. Обележавање овог дана за нашу земљу има посебан значај будући да је Република Србија једна од најстаријих чланица Међународне уније за телекомуникације. Србија је постала члан ове организације само 40 дана после њеног званичног оснивања, знатно пре многих развијенијих земаља.

Циљ обележавања Светског дана телекомуникација и информационог друштва јесте подстицање употребе информационих и комуникационих технологија ради доприноса економском напретку и развоју друштва и превазилажењу дигиталног јаза.

Министарство трговине, туризма и телекомуникација овај дан посвећује два значајна тема која су међусобно повезана: ИКТ у образовању и ИКТ у друштвеном развоју. Сматрамо да друштвени напредак није могућ без младих, односно да је увођење и правилна примена информационо-комуникационих технологија у образовању основ за употребу нових технологија у свим областима које доприносе економском и општем друштвеном бољитку. Овај дан стога обележавамо у оквиру кампање за развој информационог друштва коју Министарство спроводи под слоганом Паметно&безбедно – Smart&Safe. Кампања упућује на основни смер којим информационо друштво треба да се креће: паметно, односно, сврсисходно коришћење предности технологија, али и пажљиво, с обзиром на опасности које постоје у дигиталном окружењу.

Данас ћемо говорити о употреби нових технологија у образовању са посебним освртом на безбедност младих у дигиталном добу, у оквиру прве теме: „ИКТ у образовању и заштита деце на Интернету“. Прошле недеље Уницеф је објавио једно истраживање о ризицима дигиталног насиља над децом у Србији, које показује да 90 одсто деце школског узраста у Србији има приступ интернету, а да 25 одсто родитеља наводи да је њихово дете било изложено ризичној или опасној ситуацији на интернету. Овакви резултати додатно потврђују потребу за увођењем и применом институционалних мера за заштиту деце при коришћењу информационо-комуникационих технологија.

Министарство трговине, туризма и телекомуникација безбедност деце на интернету види као приоритет у својим програмима подстицања развоја информационог друштва. Мере спроводимо кроз програме едукације и промоције информационог друштва, као што је актуелни ИТ караван који је предводник кампање „Паметно&безбедно – Smart&Safe“, као и кроз успостављање прописа који побољшавају дигитално окружење и информациону безбедност. Међу њима је, након усвојеног Закона о информационој безбедности, најважнија Уредба о безбедности и заштити деце приликом коришћења информационо-

комуникационих технологија. Циљ Уредбе је подизање нивоа свести и знања о предностима и ризицима коришћења интернета и начинима безбедног коришћења интернета, унапређење дигиталне писмености деце, родитеља, учитеља и наставника, као и унапређење међуресорне сарадње у домену безбедности и заштите деце на интернету.

Предности коришћења нових технологија, пре свега у учењу и у процесу образовања, такође промовишемо кроз едукативне презентације ИТ каравана које се одвијају у школама у Србији. У овом првом циклусу од 15 градова, који траје до 3. јуна, бирали смо највеће градове у којима процентуално има највише младих од 10 до 19 година. Поменуто истраживање Уницефа, иначе, показује да је 10. година управо преломна код деце за употребу интернета, а да са 12 година интензивирају контакте на друштвеним мрежама. Презентација ИТ каравана у школама управо је намењена ученицима од тог узраста – шестог и седмог разреда, а до сада јој је присуствовало скоро 2000 ученика.

На градским трговима кампању за развој информационог друштва до сада је видело више хиљада људи. „Паметно и безбедно – Smart and safe“ промовише осим ИКТ-а у образовању и пројекте који подстичу пословање, комуникације, заштиту људских права у информационом друштву. То су: конкурс који Министарство расписује сваке године - Дигитални час, затим Обука наставника за коришћење ИКТ у настави, подршка увођењу информатике као обавезног предмета у основном образовању и осавремењивање наставног програма, ИТ даме – програми који доприносе већем учешћу девојака и жена у ИКТ; затим ту су пројекти изградње инфраструктуре, умрежавање школа на АМРЕС, едуоам бежична инфраструктура, развој широкопојасне мреже; потом подршка невладином сектору за који је ове године обезбеђено 45 милиона динара; подршка предузетништву кроз старт ап и иновативне кредите; као и увођење нових прописа о употреби ИКТ по угледу на европска искуства, међу којима су поменути Закон о информационој безбедности, Уредба о безбедности деце на интернету, нови Закон о електронском пословању. Иницијативу „Паметно и безбедно – Смарт енд сејф“ промовишемо и у онлајн окружењу.

Савет Међународне уније за телекомуникације је предложио да глобална тема овогодишњег Светског дана телекомуникација и информационог друштва буде "ИКТ предузетништво за друштвени развој" (ICT entrepreneurship for social impact). Због тога је друга важна тема наше конференције „Развој ИКТ инфраструктуре за друштвени развој“, где ће се разговарати о питањима ИКТ предузетништва, старт-аповима и иновативним ИКТ пројектима, затим о јавно-приватном партнерству у области информационо-комуникационих технологија, као и о изградњи широкопојасне инфраструктуре, посебно о подстицајима инвестицијама у изградњу широкопојасне комуникационе инфраструктуре.

У циљу развоја информационог друштва и подршке ИКТ сектору, Министарство трговине, туризма и телекомуникација у 2016. години обезбедило је укупно 50 милиона динара за старт ап и иновативне кредите у области информационо-комуникационих технологија.

Пратећи европске и светске токове, Србија се ослања на своје partnere у индустрији информационих технологија, чије активно и одговорно учешће у развоју информационог друштва доприноси стварању квалитетног дигиталног амбијента за учење, стварање и

пословање. Подршка приватног сектора нарочито је значајна за програме развоја нових технологија у процесу и систему образовања, којима је Министарство трговине, туризма и телекомуникација дало приоритетно место у спровођењу Дигиталне агенде Републике Србије. За приступ интернету преко АМРЕС-а из буџета Републике Србије издвојено је укупно 210 милиона динара, а умрежавање школа почеће у септембру 2016. године.

У Стратегији развоја широкопојасних мрежа и сервиса, коју је усвојила Влада Србије на предлог Министарства трговине, туризма и телекомуникација, између осталог, прописано је коришћење клауд компјутинга, што и јесте најсавременији тренд развоја мрежа. Једним од пројеката Министарства, финансираних из ИПА фондова, реализован је клауд као инфраструктура и клауд као платформа за развијање нових сервиса и сада се користи од стране органа државне управе. Стратегијом је предвиђено и унапређење постојеће регулативе у складу са релевантним прописима Европске уније, на чему тренутно радимо. Очекујемо ускоро доношење новог Закона о електронским комуникацијама, а у току је и израда Закона о широкопојасној комуникационој инфраструктури.

Брзи развој бродбенда је велика прилика за нашу земљу да убрза и свој укупни економски напредак и Влада Републике Србије је то препознала и уврстила развој и унапређење националне широкопојасне инфраструктуре у национални програм економских реформи за период од 2016. до 2018. године као једну од 15 приоритетних мера.

У Србији 63.8 одсто домаћинстава и 99.1 одсто компанија, предузећа и институција има интернет прикључак. Преко 1.220.000 грађана купује преко интернета, број мобилних претплатника већи је од броја становника. Годишње се у Србији запошљава више од 3000 стручњака у области информационо-комуникационих технологија, а стално је отворено више од 100 програмерских позиција, што значи да је за ову област највећа потражња за кадровима и при томе, послови у овој области су најбоље плаћени.

Информационо друштво је већ глобално формирано и стигло је и у Србију. На нама је да га обликујемо, а при томе морамо највише пажње да посветимо младима.

Дом Народне скупштине

Београд, 17. мај, 2016.